

Mehmet Emin EKMEN
Mersin Milletvekili
DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Sayın Murat KURUM tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 04/06/2025

Mehmet Emin EKMEN
Mersin Milletvekili

Burdur'un Karamanlı ilçesi Hürriyet Mahallesi'nde faaliyet gösteren biyogaz enerji santrali, mevcut durumda günlük yaklaşık 98 ton hayvansal atık ve 840 ton bitkisel atık işlemektedir. Ancak işletmecisi UCK Holding'e bağlı Fortis Enerji A.Ş. tarafından yürütülen yeni yatırım projesi kapsamında, tesiste ciddi bir kapasite artışına gidilmesi planlanmaktadır. Buna göre, tesisin günlük işleme kapasitesinin 1.500 ton hayvansal atığa çıkarılması; bitkisel atık oranının ise 100 tona düşürülmesi öngörülmektedir. İşlenecek atıklar arasında, 600 ton DAF (çöktürülmüş endüstriyel yağ atığı) çamuru, 600 ton tavuk dışkısı, 300 ton karışık mezbaha atığı (kan, kemik vb.) bulunmaktadır.

Tesisin planladığı bu yeni aşama için Çevresel Etki Değerlendirme (ÇED) süreci başlatılmıştır. Ancak kapasite artışının özellikle tarım alanları, su kaynakları ve halk sağlığı üzerindeki muhtemel etkileri nedeniyle Karamanlı halkı ve çevre örgütleri ciddi itirazlarda bulunmaktadır.

TMMOB Ziraat Mühendisleri Odası ve çevresel izleme gruplarının yaptığı ön değerlendirmelere göre:

- Tesisin sıvı ve katı yan ürünlerinin yağmur suları aracılığıyla Karamanlı Barajı'na ve yeraltı su kaynaklarına sızma riski vardır.
- Tarım arazilerine dökülen sıvı gübrenin içeriğinde ağır metaller, antibiyotik kalıntıları ve patojenik bakteriler bulunabileceği değerlendirilmektedir.

29083

Mehmet Emin EKMEN
Mersin Milletvekili
DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı

- Karamanlı Barajı, hem içme suyu ihtiyacını hem de tarımsal sulama gereksinimini karşılayan kritik bir su kaynağıdır.
- Tesisin kapasite artışı sonrası kokudan dolayı yaşanacak yaşam konforu kaybı ve vektörlerle taşınabilecek zoonotik hastalıklar konusunda da uyarılar yapılmıştır.

2024 yılı TÜİK verilerine göre Burdur genelinde tarımsal üretimin yaklaşık %63'ü sulama gerektiren alanlarda gerçekleşmektedir. Karamanlı ilçesi ise hayvancılık ve yem bitkileri üretiminde bölgesel merkez niteliğindedir. Tarımsal üretimin doğrudan atık kirliliğiyle karşı karşıya kalması, sadece çevre sağlığını değil bölge ekonomisini ve gıda güvenliğini de tehdit eder hale gelmiştir.

Ayrıca, kapasite artışıyla ortaya çıkacak toplam biyolojik yükün, mevcut altyapı ve arıtma sistemleri tarafından güvenli şekilde bertaraf edilip edilmeyeceği belirsizdir. Katar sermayeli AlternatifBank'ın finansman sağladığı projede, halkın katılımı toplantılarının biçimsel düzenlenip halkın itirazlarının göz ardı edildiği yönünde iddialar da bulunmaktadır.

Bu noktada, çevresel şeffaflık, kamu denetimi ve halk sağlığının korunması adına bu tür tesislerin tüm boyutlarıyla sorgulanması zorunludur.

Bu bağlamda;

1. Karamanlı ilçesindeki biyogaz tesisinin mevcut kapasitesi nedir? Planlanan kapasite artışıyla birlikte günlük işleme hacmi, bertaraf edilen atık türleri ve yan ürünler nelerdir?
2. Kapasite artışı projesine ilişkin başlatılan ÇED süreci hangi aşamadadır? Halkın katılımı toplantısı gerçekleştirilmiş midir? Toplantıya katılım düzeyi nedir ve yurttaşlardan gelen başlıca itirazlar nelerdir?
3. ÇED sürecinde kamuoyuna açık bir biçimde sunulan atık bileşenleri arasında DAF çamuru, mezbaha atığı ve tavuk dışkısı yer almaktadır. Bu tür atıkların işlenmesi sırasında ortaya çıkan sıvı ve gaz yan ürünlerin çevresel etkileri nasıl izlenmektedir?
4. Tesisin mevcut ve planlanan faaliyetleri sırasında oluşan atıkların Karamanlı Barajı'na, yer altı sularına veya tarım arazilerine doğrudan ya da dolaylı yollardan sızmasını engellemek için hangi önleyici teknikler kullanılmaktadır?
5. Son iki yıl içinde Karamanlı biyogaz tesisine yönelik Bakanlığınız tarafından yapılan çevresel denetimlerin sayısı ve bu denetimlerde tespit edilen eksiklikler nelerdir?

29083

Mehmet Emin EKMEN
Mersin Milletvekili
DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı

6. Bu tesisin sıvı gübresinin bölgedeki tarım arazilerine izinsiz döküldüğüne dair şikâyetler Bakanlığınıza ulaşmış mıdır? Bu konuda inceleme başlatılmış mıdır?
7. Tarım arazilerinin korunması ve çevreye zararlı biyolojik yükün sınırlandırılması amacıyla bu tür biyogaz tesislerinin konumlandırılmasında kullanılan kriterler nelerdir?
8. Tesisin Katar sermayeli AlternatifBank tarafından finanse edildiği belirtilmektedir. Yabancı kaynaklı çevresel yatırımların, ulusal mevzuat ve denetim rejimleriyle tam uyumlu olması için özel bir izleme mekanizması uygulanmakta mıdır?
9. Kapasite artışı sonrası ortaya çıkacak toplam biyogaz üretiminin enerji sistemine katkısı ne kadar olacakken; bunun karşılığında çevresel ve tarımsal risklerin maliyeti nasıl hesaplanmaktadır?